

5.9.2013

Eduskunta/sivistysvaliokunta
Marjo Hakkila
Kaj Laine
siv@eduskunta.fi

Viite VNS 5 / 2013 vp

Asia: Valtioneuvoston selonteko eduskunnalle elintarviketurvallisuudesta 2013–2017

Tausta

Selonteon ensimmäisessä osassa kuvataan elintarviketurvallisuuuden muutostekijöitä sekä nykytilaa ja toisessa osassa keskitytään alan lähivuosien haasteisiin, joiden pohjalta esitetään tavoitteet ja toimenpiteet. Selonteossa on kaksi liitettä¹: Riskienhallinta, kuvaus riskinhallinnan käytännöistä ja Arvio edellisen elintarviketurvallisuukselonteon (2010) toteumasta.

Suomen Akatemian lausunto selonteosta

Valtioneuvoston selonteko elintarviketurvallisuudesta 2013–2017 kuvaa kattavasti tämänhetkistä elintarviketurvallisuuksen tilaa sekä identifioi hyvin tulevaisuuden haasteet eriteltyine tavoitteineen ja toimenpiteineen. Erityisen hyvä on lähestymistapa, jossa toimintaympäristön tärkeimmät muutostekijät on otettu lähtökohdaksi. Ravitsemuksen merkityksen ja sekä kuluttajien että toimijoiden ymmärryksen lisääminen ovat perustellusti osa elintarviketurvallisuukselta sen lisäksi, että tavoitteet ja toimenpiteet kohdistuvat elintarvikevalvontaan. Esimerkiksi villiruuuan, luomu- ja lähiruuuan sekä ravintolaisien verkkokaupan haasteiden sisällyttäminen raporttiin on ollut tarpeen.

Selonteossa todetaan oikeutetusti, että elintarviketurvallisuus Suomessa on maailman huippuluokkaa ja suomalaisen elintarvikeketjun läpi menevä laatuajattelu, jossa elintarviketurvallisuus on korkealle priorisoitu, on yksi suomalaisen elintarviketuotannon vahvuuksia. Perusta ja edellytykset erinomaiselle elintarviketurvallisuukselle on saavutettu pitkäjänteisellä ja kilpailtuun rahoitukseen pohjautuvalla huippututkimuksen tukemisella. Koska tutkimuksella on tulevaisuuden muuttuvassa toimintaympäristössä merkittävä rooli Suomen elintarviketurvallisuuksien varmistamisessa, olisi selonteossa hyvä nykyistä laajemmin käsitellä tutkimuksen merkitystä ja tavoitteita tulevaisuudessa.

Suomen Akatemia on arvioinut Suomen tieteen tilaa ja tasoa vuodesta 1997 alkaen. Viimeisimmässä arviointiraportissa (Tieteen Tila 2012, Suomen Akatemian julkaisu 6/12) tarkasteltiin

---

¹ Selonteon liitteessä 1 kohdassa Tutkimus tarkastellaan myös Euroopan unionin tutkimus- ja kehitystoimintaa. Uuden vuosille 2014–2017 ajoittuvan tutkimus- ja kehitysohjelman Horisontti 2020 budjetti on noin 70 mrd euroa. Elintarviketurvallisuus teemana sijoittuu Horisontti 2020 Yhteiskunnallisten haasteiden pilariin ”Euroopan biotalouden haasteet: elintarviketurva, kestävä maatalous, merien ja merenkulun ja sisävesien tutkimus”.

tutkimusjärjestelmän tilaa ja asemoitumista kansainvälisesti sekä eri tieteenalojen vahvuuksia ja kehittämiskohteita. Elintarviketiede ja ravitsemustiede ovat olleet osa arviointia. Elintarviketurvallisuustutkimus on todettu kansainvälisesti korkeatasoiseksi Tieteen tila 2009 ja 2012 raporteissa. Useat vuonna 2006 julkaistun kansainvälisen Suomen elintarviketutkimuksen arviointiraportin suosituksista on toteutettu. Tulevaisuuden kannalta merkittäväksi haasteeksi on todettu mm. kansallinen yhteistyö ja työnjako (tutkimuskenttä varsin fragmentoitunut) sekä rahoituksen pitkäjänteisyys. Elintarviketutkimuksen yhteiskunnallinen vaikuttavuus on suurta, sillä tutkimustulokset ovat nopeasti implementoitavissa käytäntöön. Tätä osaltaan edistää se, että elintarviketutkimusta tehdään sekä yliopistoissamme että tutkimuslaitoksissamme, joiden välistä yhteistyötä tulee edelleen vahvistaa. Elintarviketutkimuksen korkean tason ylläpitämiseksi vahva kansainvälinen tutkimusyhteistyö on välttämätöntä. Lausunnon liitteeseen on tarkemmin koottu lisätietoa Suomen Akatemian kansallisista ja kansainvälisistä aktiviteeteista elintarviketutkimuksessa.

Pääjohtaja Heikki Mannila

Yksikön johtaja Laura Raaska

LIITE